

Standpuntnota van de EVP-Fractie over

DE RECHTEN VAN HET KIND

10 maart 2021

I. Inleiding: VN-Verdrag, de rechten van het kind als mensenrechten, inspanningen van de EVP-Fractie

“(…) handhaaft de Unie haar waarden en belangen en zet zich ervoor in, en draagt zij bij tot de bescherming van haar burgers. Zij draagt bij tot de vrede, de veiligheid, de duurzame ontwikkeling van de aarde, de solidariteit en het wederzijds respect tussen de volkeren, de vrije en eerlijke handel, de uitbanning van armoede en de bescherming van de mensenrechten, in het bijzonder de rechten van het kind (…)”

Artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie

De rechten van het kind zijn mensenrechten: rechten die de EU en EU-landen moeten eerbiedigen, beschermen en verwezenlijken. Het is nu 30 jaar geleden dat het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind (hierna: het VN-Verdrag) in New York in 1989 ondertekend werd en in 1990 in werking trad. Hoewel 194 landen, inclusief alle lidstaten van de Europese Unie, het Verdrag inzake de rechten van het kind geratificeerd hebben, zijn veel ambities nog niet gerealiseerd. Wij onderschrijven het in het bovengenoemde Verdrag nadrukkelijk beschreven beginsel dat **het kind, voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid, dient op te groeien in een gezinsomgeving, in een sfeer van geluk, liefde en begrip.**¹

De rechten van het kind worden nog steeds in veel delen van de wereld, ook in EU-lidstaten, geschonden of genegeerd. Kinderen zijn nog altijd het slachtoffer van geweld, misbruik, armoede en sociale uitsluiting. Kinderen worden nog steeds geconfronteerd met discriminatie op basis van godsdienst, handicap, geslacht, seksuele geaardheid, etnische afkomst, grensoverschrijdende scheiding, juridische status of welvaart. De EVP-Fractie is trots op haar toonaangevende rol als voorvechter en beschermer van de rechten van het kind en streeft bijgevolg voortdurend naar een betere bescherming en meer participatie van kinderen. Op grond van een gezamenlijke ontwerp-resolutie van 2014, waar de EVP het voortouw voor heeft genomen, heeft het Europees Parlement de Europese Commissie verzocht om een kinderrechtenstrategie te presenteren, inclusief een concreet actieplan. Dit moment is eindelijk daar.

De toekomstige EU-kinderrechtenstrategie²

moet het kadervormen voor EU-maatregelen waarmee de rechten van het kind beter beschermd en bevorderd kunnen worden. Hierin wordt een pakket maatregelen voor de EU vastgesteld die betrekking hebben op: **de rechten van de meest kwetsbare kinderen, de kinderrechten in het digitale tijdperk, de preventie en bestrijding van geweld tegen kinderen en de bevordering van kindvriendelijke rechtspraak.** De strategie zal ook een aantal aanbevelingen voor maatregelen bevatten, bestemd voor andere EU-instellingen, EU-landen en belanghebbenden. De EVP-Fractie juicht de toekomstige EU-kinderrechtenstrategie toe, maar onderstreept het belang van de hieronder besproken beleidsterreinen en de noodzaak tot innovatieve instrumenten om kinderen en hun rechten te beschermen door niet enkel voor hen, maar ook samen met hen actie te ondernemen. Daarnaast roepen we alle lidstaten op om een overheidsinstantie specifiek te laten onderzoeken welke invloed nationale en regionale wetgeving op kinderen heeft, en met behulp van beleidsmaatregelen kinderrechten in het algemeen te bevorderen.

II. De rechten van het kind beschermen door EU-wetgeving - de belangen van het kind veiligstellen

1. Kindvriendelijke EU-wetgeving

Voordat de Europese Commissie overgaat tot een nieuw voorstel of een herziening van bestaande voorstellen, gaat ze na of er EU-maatregelen nodig zijn en onderzoekt ze via instrumenten voor effectbeoordeling welke mogelijke gevolgen alternatieve beleidsopties hebben voor de economie, de maatschappij en het milieu.

Een “kinderrechtentest” is volgens ons een grote troef voor de EU-wetgeving, naar het voorbeeld van de zogenaamde kmo³-test. Deze test kan dienen als een instrument voor effectbeoordeling en bijdragen aan het stroomlijnen en versterken van ondersteunende maatregelen voor kinderrechten. De kmo-test is ontwikkeld om “het effect van nieuwe wettelijke en

¹ Préambule de la convention des Nations unies relative aux droits de l'enfant

² <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12454-Delivering-for-children-an-EU-strategy-on-the-rights-of-the-child>

³ In Nederland: midden- en kleinbedrijf (mkb)

administratieve initiatieven op het kmo nauwkeurig te beoordelen en bij het opstellen van voorstellen met relevante resultaten rekening te houden". Naar analogie hiervan kan de kinderrechtentest uit verschillende stappen bestaan:

- > raadpleging van belanghebbenden, waaronder mechanismen voor participatie van kinderen;
- > het bepalen van relevante beleidsgebieden;
- > beoordeling van het effect op kinderen;
- > afweging van alternatieve mechanismen.

Aangezien alle EU-wetgeving een directe en indirecte invloed kan hebben op het leven en het welzijn van onze jongste burgers, kan een dergelijke test in het kader van de effectbeoordeling maatregelen in kaart brengen ter versterking en bescherming van kinderrechten. Door het gebruik van recente, vergelijkbare en kwalitatieve gegevens uitgesplitst naar leeftijd en geslacht, kan de EU toekomstige wetgeving in overeenstemming brengen met gemaakte afspraken uit het VN-verdrag. Via een herziening en update van het EU-kader van indicatoren kan het kader bovendien aangevuld worden met op kinderen gerichte indicatoren.

2. Op weg naar een kindvriendelijk rechtsstelsel

De belangen van het kind moeten steeds vooropgesteld worden bij rechtszaken die het welzijn en de belangen van het kind raken - of het nu gaat om voogdijzaken, gezinsbreuken of geschillen over de woonplaats - waaronder zaken over kinderen uit derde landen, uit LGBTI+-gezinnen of andere kwesties die effect hebben op het welzijn van het kind. Hoewel het familierecht een nationale bevoegdheid van de lidstaten blijft, kan de EU wetgeving vaststellen als er sprake is van grensoverschrijdende gevolgen die vallen onder een bijzondere wetgevingsprocedure. Dit is met name van toepassing op de situatie na de brexit: de belangen van het kind op vlak van voogdij en alimentatie moeten veiliggesteld blijven, in het bijzonder als er één ouder in de EU woont en de andere erbuiten.

Familiegeschillen brengen altijd veel stress en emoties met zich mee, maar grensoverschrijdende gevallen liggen extra gevoelig en vormen vaak ook een uitdaging op juridisch vlak. Daarom moet er meer bewustzijn komen rond deze complexe problemen, zoals grensoverschrijdende voogdijgeschillen, grensoverschrijdende afdwinging van toegangsrechten en alimentatieverplichtingen of

procedures voor grensoverschrijdende kinderontvoeringen door ouders, alsmede **duidelijkheid over de ouderlijke rechten en verplichtingen en de kinderrechten in elk land**. Verbeteringen in de nationale dienstverlening kunnen helpen om in nauwe samenwerking met de EU de belangen van het kind beter te behartigen.

Zo kunnen bemiddeling en mediation voorkomen dat er spanningen ontstaan tussen de partijen bij langdurige rechtszaken. Gespecialiseerde kamers bij nationale familierechtbanken kunnen met behulp van bemiddelingsorganen bijdragen aan een vlottere behandeling van zulke multinationale, grensoverschrijdende familiezaken.

Grensoverschrijdende rechtszaken zijn ook juridisch ingewikkeld doordat de vereiste minimumleeftijd per lidstaat verschilt, waardoor een kind mogelijk anders behandeld wordt op basis van uiteenlopende leeftijdscriteria. Door verschillen in de nationale terminologie verloopt de classificering van grensoverschrijdende feiten vaak erg moeilijk. De EVP-Fractie verzoekt de Europese Commissie daarom om dergelijke problemen in verband met verschillen in terminologie op te sporen.

Het recht om te worden gehoord (dat hoort bij het recht op participatie van kinderen) is een fundamenteel recht, gedefinieerd in het VN-Verdrag. In artikel 12 van het VN-Verdrag is bepaald dat kinderen het recht hebben om hun mening te uiten in alle aangelegenheden die hen betreffen, en dat **aan de mening van kinderen passend belang moet worden gehecht in overeenstemming met hun leeftijd en volwassenheid**. Dit recht is in gelijke mate van toepassing op de participatie van kinderen in zowel sociale als politieke aangelegenheden, alsook in gerechtelijke en administratieve procedures. Het algemene idee achter het recht van het kind om gehoord te worden, is dat van een soort 'kinderagentschap', waarbij kinderen niet enkel worden beschouwd als kwetsbare personen die speciale bescherming nodig hebben, maar ook als geïnformeerde besluitvormers, houders van rechten en actieve leden van de samenleving. Daarom is het belangrijk dat de stem van het kind in de mate van het mogelijke overal gehoord wordt. We moeten spreken in naam van, over en met kinderen.

De uitbraak van de COVID-19-pandemie bemoeilijkte de toegang tot de rechter, wat vraagt om een proactieve respons van de betrokken autoriteiten. Bij het naleven

van de geldende procedurevoorschriften, moeten we belemmeringen voor een eerlijke rechtsbedeling en toegang tot de rechter wegnemen.

In de resolutie van 2016 over het veiligstellen van de belangen van het kind in de gehele EU⁴, herinnerde het Parlement eraan dat het grote aantal verzoekschriften over zaken in verband met kinderen erop wijst dat de uitvoering van de Brussel IIbis-verordening erg problematisch is. Het EP was ook van mening dat alle beschermingssystemen voor kinderen transnationale en grensoverschrijdende regelingen moeten omvatten waarin de specifieke problematiek rond grensoverschrijdende conflicten in ogenschouw wordt genomen. De wetgevende en niet-wetgevende werkzaamheden van het Europees Parlement moeten als onderliggend doel hebben dat de rechten van het kind worden geëerbiedigd, bevorderd en beschermd. Zowel binnen de EU als in de betrekkingen met derde landen moet het Parlement ernaar streven kinderen een beter leven te geven.

De EVP-Fractie vraagt de lidstaten om hun schouderstezetten onder een kindvriendelijk rechtstelsel waar bijprocedures heel zorgvuldig wordt gekeken naar de specifieke situatie en de behoeften van het kind in kwestie dat slachtoffer, getuige of overtreder kan zijn. Idealiter moeten hoorzittingen afgestemd worden op de leeftijd van het kind en plaatsvinden onder leiding van gespecialiseerd personeel. Ook moet tijdens de aangepaste hoorzittingen doelgerichte, psychologische ondersteuning gemakkelijk beschikbaar zijn. Dit is essentieel om kinderen die slachtoffer zijn van misdrijven, te behoeden voor eventuele stress en trauma's. Elke beslissing met betrekking tot de situatie van het kind moet voldoende toegelicht worden en het moet duidelijk zijn wat deze beslissing concreet voor het kind inhoudt. De EVP-Fractie dringt aan op maatregelen van de lidstaten om te voorzien in praktische richtlijnen, een adequate opleiding voor al het personeel dat in contact komt met kinderen, zoals leerkrachten, medewerkers van kinderdagverblijven, juridische en medische beroepen en een verplichte training voor aanklagers verbonden aan jeugdrechtbanken en rechters verbonden aan familierechtbanken. De EVP-Fractie doet tevens een beroep op de Commissie om ook in de toekomst opleidingen rond grensoverschrijdend EU-familie recht te faciliteren voor mensen met juridische beroepen, vooral in het licht van de nieuwe regels inzake grensoverschrijdende voogdijgeschillen en gevallen van

kinderontvoering door ouders. Deze regels zullen medio 2022 met de Brussel IIbis-verordening in werking treden. We pleiten ook voor de inzet van vertaaldiensten om alle kinderen de mogelijkheid te bieden zich ongeremd te uiten. Het is essentieel om jonge leden van de samenleving proactief wegwijs te maken in een kindvriendelijk rechtstelsel. De EVP-Fractie verzoekt alle lidstaten erop toe te zien dat deze informatie op een kindvriendelijke manier voor hun jonge burgers toegankelijk is, met aandacht voor eventuele handicaps die de toegang kunnen belemmeren.

3. Bestrijding van geweld - fysieke integriteit en het recht om in een gezond leefmilieu op te groeien

Om de rechten en het welzijn van kinderen beter te beschermen moet er bij het voorbereiden en goedkeuren van een nieuwe kinderrechtenstrategie **ook aandacht gaan naar het recht van kinderen op fysieke integriteit**. Hiervoor moeten we de strijd aanbinden met alle vormen van geweld tegen kinderen, waaronder fysiek, seksueel, economisch en psychologisch geweld, met de nodige aandacht voor het genderperspectief⁵. Kinderen lijden zowel direct als indirect onder huiselijk geweld, wat tijdens de COVID-19-pandemie nog verergerd is. Door factoren als thuisisolatie, telewerk, de sluiting van scholen en financiële onzekerheid kunnen de relaties binnen het gezin meer onder druk komen te staan en bevinden kinderen en vrouwen zich vaak in een extra kwetsbare positie. De EVP-Fractie pleit voor kwalitatief hoogwaardige contactcentra waar indien nodig - bijvoorbeeld in geval van huiselijk geweld - gezinnen kunnen samenkomen in een gecontroleerde omgeving in het bijzijn van een maatschappelijk werker.

Kinderen blijven het slachtoffer van mishandeling, verwaarlozing en pestgedrag, met inbegrip van cyberpesten. Seksueel misbruik van kinderen en het verspreiden van materiaal waarop kinderpornografie en -prostitutie te zien is, eisen nog meer slachtoffers onder meisjes en jonge vrouwen. Het is belangrijk dat jongeren weten wat hun rechten zijn op dit gebied, in het bijzonder in verband met toestemming. De EVP-Fractie verwelkomt de mededeling van de Commissie over een EU-strategie voor een doeltreffendere bestrijding van

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0142_NL.html

⁵ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-gender-equality>

seksueel misbruik van kinderen. Wij zijn echter ervan overtuigd dat in de nieuwe EU-strategie zorgvuldig alle vormen van geweld tegen kinderen onderzocht moeten worden en de integratie van kinderrechten in alle beleidsmaatregelen via de bestaande en toekomstige wetgevende en niet-wetgevende maatregelen gewaarborgd moet worden. De nieuwe strategie moet tevens voorzien in een nauwe samenwerking tussen de EU-lidstaten en derde landen en in een gecoördineerde respons via politieke en justitiële samenwerking (Europol en Eurojust). Om de obstakels rond kinderhandel uit de weg te ruimen, zijn er meer gegevens nodig. Daarom is de EVP-Fractie voorstander van een nauwere samenwerking tussen de overheidsinstanties en het maatschappelijk middenveld, lokale overheden, alsook kerkelijke en vergelijkbare organisaties. Bovendien is een gecoördineerde en transnationale respons in politieke en justitiële samenwerking van cruciaal belang. Met meer beschikbare gegevens en een gecoördineerde respons kunnen slachtoffers in een vroeger stadium geïdentificeerd worden en juridische bijstand krijgen. Op die manier worden hun rechten veiliggesteld. Een vroege identificatie is absoluut noodzakelijk om een einde te maken aan de afhankelijkheid tussen dader en slachtoffer. De EVP-Fractie voert een nultolerantiebeleid ten aanzien van elke vorm van geweld tegen kinderen en pleit ervoor om kinderen meer te betrekken bij beslissingen die hen aangaan. Wij zijn vastberaden om niet enkel in hun naam maar in samenspraak met kinderen actie te ondernemen zodat hun bescherming op alle vlakken gewaarborgd is.

4. Kinderen in de onlineomgeving

In mei 2012 heeft de Europese Commissie de Europese strategie voor een beter internet voor kinderen vastgesteld om kinderen de digitale vaardigheden en instrumenten aan te reiken die zij nodig hebben om hun onlinetoegang ten volle te benutten, terwijl hun veiligheid gegarandeerd blijft. Doel is ook het marktpotentieel voor interactieve, creatieve en educatieve online-inhoud te ontsluiten. In de zich snel ontwikkelende onlineomgeving is acht jaar echter een heel lange tijd. Het is dus hoog tijd voor een nieuwe strategie in lijn met de meest recente technologische ontwikkelingen. Hiertoe moet de nieuwe EU-kinderrechtenstrategie een pakket maatregelen omvatten rekening houdend met de lessen die we getrokken hebben uit de opkomst van digitaal onderwijs tijdens de COVID-19-pandemie. In de voorbije maanden is voor onze kinderen

de bestaande tendens tot overschakeling op onlineactiviteiten in een stroomversnelling geraakt. Digitale geletterdheid is voor alle kinderen van vitaal belang om het internet zo veilig mogelijk te gebruiken.

Uit de belangrijkste bevindingen van het Unicef-rapport van 2017 over kinderen in een digitale wereld⁶ blijkt dat kinderen vanaf een steeds jongere leeftijd het internet beginnen te gebruiken. In sommige landen hebben kinderen onder de 15 evenveel toegang tot het internet als volwassenen boven de 25. Toegang tot het internet kan enerzijds het leven van sommige van de meest gemarginaliseerde kinderen ter wereld drastisch veranderen en hun de kans bieden zich volledig te ontplooiën en generaties van armoede te doorbreken. Anderzijds kan digitale technologie kinderen ook kwetsbaarder maken, zowel online als offline, waardoor ze vaker in digitale valkuilen kunnen trappen, zoals verlies van privacy. De EVP-Fractie doet een beroep op de Commissie voor het formuleren van sterkere waarborgen teneinde misbruik van sociale media tegen te gaan, met name voor kinderen die ongecontroleerd toegang hebben tot platforms. De EVP-Fractie verzoekt de Commissie een voorstel te doen voor een sterker kader voor consumentenbescherming voor kinderen, in het bijzonder op vlak van microaankopen, in-game aankopen en daarmee samenhangende reclame, zeker nu ze door de pandemie meer tijd online doorbrengen.

De strijd tegen seksueel misbruik van kinderen is een prioriteit voor de EVP-Fractie. Het Europees Parlement en de Raad hebben beide om verdere concrete maatregelen verzocht, die er in samenwerking met technologieplatforms en de ICT-sector moeten komen. De EVP-Fractie dringt er bij techbedrijven op aan een cultuur van bescherming voor hun eindgebruikers te waarborgen. De EU-strategie voor een doeltreffendere bestrijding van seksueel misbruik van kinderen⁷ voorziet in een alomvattende reactie op de zowel offline als online toenemende dreiging van seksueel misbruik van kinderen door betere preventie en onderzoek. Daarnaast moet het melden van misbruik en de bijstand aan slachtoffers volgens de strategie beter afgestemd worden op kinderen en meer aan hun leeftijd aangepast zijn. De EVP-Fractie verzoekt de lidstaten die dat nog niet hebben gedaan, om

⁶ https://www.unicef.org/publications/files/SOWC_2017_ENG_WEB.pdf

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20200724_com-2020-607-commission-communication_fr.pdf

online grooming, cyberstalking, kinderlokken op het internet en het delen van intieme en expliciete beelden zonder toestemming strafbaar te stellen.

De EVP-Fractie is ervan overtuigd dat de strategie slechts een eerste stap is en dat er concrete wetgevingsvoorstellen nodig zijn voor een doeltreffende aanpak van seksueel misbruik van kinderen, zoals een voorstel dat belangrijke aanbieders van onlinediensten verplicht om bekend materiaal over seksueel misbruik van kinderen op te sporen en aan overheidsinstanties te melden. Maken in de wet moeten opgespoord en opgevuld worden zodat de bescherming van persoonsgegevens niet verwordt tot bescherming van ouders.

De EVP-Fractie is tevreden over de toezegging van de Commissie om toe te zien op de volledige tenuitvoerlegging en naleving van de richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen in de hele EU (Richtlijn 2011/93/EU).

Teneinde seksueel misbruik van kinderen op het internet doelgericht te kunnen onderzoeken en vervolgen, acht de EVP-Fractie het belangrijk dat rechtshandavingsinstanties rechtmatig toegang krijgen tot versleutelde kinderpornografie. De EVP-Fractie is voorstander van de mogelijke oprichting van een Europees centrum ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen, dat holistische ondersteuning biedt aan de lidstaten. De COVID-19-pandemie heeft ertoe geleid dat het merendeel van de activiteiten zoals onderwijs en sociaal contact online plaatsvindt. Doordat we meer tijd spenderen op het internet en vooral op sociale media is er meer kans op cyberpesten. We moeten kinderen in staat stellen om ten volle te profiteren van de mogelijkheden die een onlineomgeving biedt, zonder dat ze het risico lopen gepest te worden. De strategie moet ook handvaten aanreiken om de onderliggende oorzaak van cyberpesten aan te pakken en jonge mensen de kennis en instrumenten te verschaffen om gepast om te gaan met cyberpesten wanneer ze ermee geconfronteerd worden.

De bestaande tekortkomingen en de ontoereikende transformatie van het digitaal onderwijs werden duidelijk tijdens de lockdown toen miljoenen kinderen, leerlingen en studenten gedwongen waren thuis te blijven. De COVID-19-pandemie heeft de ongelijkheden in Europa nogmaals aan het licht gebracht. Kwetsbare groepen kinderen hadden weinig tot geen toegang tot digitaal onderwijs. Het betreft hier kinderen met een

handicap of kinderen die tot een (etnische) minderheid behoren⁸ of een sociaal-economische achterstandspositie hebben, zoals kinderen in landelijke en moeilijk bereikbare gebieden. Overeenkomstig artikel 29 van het VN-Verdrag dient het onderwijs aan het kind gericht te zijn op de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind. Deze digitale armoede maakt het een groot aantal kinderen in de hele EU bijna onmogelijk om aan digitaal onderwijs deel te nemen en hun gelijke rechten op onderwijs uit te oefenen. Dit mag zo niet doorgaan en zeker niet aanvaard worden als het "nieuwe normaal" na de COVID-19-pandemie.

Een belangrijke doelstelling van de EVP-Fractie is het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig en inclusief onderwijs aan alle kinderen in Europa. Digitale geletterdheid speelt hierbij voortaan een essentiële rol, zeker tijdens de COVID-19-pandemie. Daartoe moet elk kind gelijke toegang hebben tot de digitale hulpmiddelen voor afstandsonderwijs. Geen enkel kind mag aan zijn of haar lot overgelaten worden.

Wanneer de ouders zich goed in hun vel voelen, heeft dit ook een positieve invloed op de kinderen, omdat ze dan de nodige stimulansen en opvoeding binnen het gezin krijgen. Om dit te faciliteren moeten we ons werk rond de rechten van het kind met name toespitsen op een modern beleid voor een betere evenwicht tussen werken privéleven met flexibele werkregelingen en beschikbaarheid van kinderopvang, waaronder hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie. Investeren in kinderen op jonge leeftijd is uiterst belangrijk voor de ontwikkeling van het menselijk kapitaal. De meest succesvolle beleidsinitiatieven zijn bijna altijd gericht op de (voor)schoolperiode; onderwijs vormt daarom een cruciaal onderdeel van een ambitieuze en doeltreffende sociale strategie voor kinderen. De EVP-Fractie benadrukt ook hoe belangrijk het is 10 % binnen het herstellfonds uit te trekken voor onderwijs, zoals het Europees Parlement in oktober 2020 bij stemming heeft beslist.

5. Kinderen de middelen bieden tot welslagen - bescherming van kwetsbare kinderen

Kinderen zijn onze toekomst dus de EU heeft er baat bij om alle kinderen te laten

⁸ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-the-eu-roma-inclusion-process>

slagen. Voor het welzijn van kinderen is het nodig dat zij een gevoel van verbondenheid en inclusie binnen hun gemeenschap hebben, zodat ze zich goed voelen en zich ten volle kunnen ontplooien. Bijgevolg is de EVP-Fractie van mening dat de nieuwe EU-kinderrechtenstrategie een holistische benadering van de behoeften van kinderen moet volgen en deze moet integreren in de huidige en toekomstige wetgevende en niet-wetgevende maatregelen, met bijzondere aandacht voor de specifieke behoeften van kwetsbare kinderen, waaronder kinderen met een handicap of migratieachtergrond en kinderen die in armoede leven, zoals Romakinderen. Inderdaad gaan voornamelijk Romakinderen gebukt onder armoede, aangezien ze de meest kwetsbare groep binnen hun gemeenschap vormen. Romakinderen die in extreme armoede leven, belanden vaak in een armoedespiraal die meerdere generaties treft, zoals blijkt uit een recente enquête van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) in elf lidstaten⁹.

Ondanks recente positieve ontwikkelingen blijven kinderarmoede en (kans)armoede overgedragen van generatie op generatie een probleem binnen de EU en dat terwijl de COVID-19-pandemie de situatie nog verergerd.

De Europese Unie wordt gezien als toonaangevend in de strijd tegen kinderarmoede. Een mijlpaal was de Aanbeveling van de Raad over investeren in kinderen, aangenomen in 2013. Onder aanmoediging van het Europees Parlement wil de Commissie nog een stap verdergaan: in 2021 plant ze een voorstel voor een aanbeveling van de Raad over een kindergarantie. Een dergelijke garantie moet de toegang garanderen tot kwalitatief hoogwaardige en gratis voor- en vroegschoolse zorg en educatie, adequate voeding, gezondheidszorg en huisvesting, waarbij uitgegaan wordt van een gecoördineerde aanpak op Europees, nationaal, regionaal en/of lokaal niveau.

De EVP-Fractie is vastbesloten om de discussies en het werk rond de kindergarantie voort te zetten en is voorstander van een pragmatische aanpak waarbij lessen getrokken worden uit de jongerengarantie, met als einddoel een doeltreffende uitvoering in de lidstaten. Er zijn significante aanwijzingen die suggereren dat steun voor jongeren uit een kansarm sociaal-economisch milieu veel te laat komt bij de overgang van school naar werk. Het is absoluut noodzakelijk om hen in een vroeger stadium toe te rusten met de

nodige sociale en cognitieve vaardigheden voor hun ontwikkeling op lange termijn en succes in hun beroepsleven. Ter aanvulling op de Aanbeveling van de Raad over de kindergarantie zou er dus 5 % van het ESF+-programma voor bijzonder kansarme kinderen gereserveerd kunnen worden.

De onderwijs¹⁰- en opleidingsstelsels moeten dusdanig worden hervormd dat kwetsbare kinderen dezelfde onderwijskansen hebben als hun leeftijdgenoten. Het is noodzakelijk te erkennen dat kinderen recht hebben op rust en vrije tijd, op deelname aan spel en recreatieve bezigheden passend bij hun leeftijd, en op vrije deelname aan het culturele en artistieke leven in gelijke mate als hun leeftijdgenoten.

Van jongsafaan hebben kinderen een samenhangingsgevoel en rechtszekerheid nodig voor hun ontwikkeling en welslagen in hun verdere leven. Stateloze kinderen hebben problemen om hun rechten uit te oefenen en gebruik te maken van de diensten van overheidsinstanties. Zo zullen ze ook kwetsbaarder zijn voor uitbuiting, wat hun kansen op succes beperkt. De EVP-Fractie dringt aan op samenwerking tussen de Europese Commissie en de lidstaten, zodat elk kind zijn of haar geboorteakte, nationaliteitsbewijs en identiteitsdocumenten kan krijgen.

We moeten voor elk kind de toegang tot een schoon milieu en gezondheidszorg waarborgen zodat het kan opgroeien met volledige ontplooiingskansen. De EVP-Fractie maakt zich sterk voor een gezondere en schonere natuurlijke omgeving voor de jongste Europese burgers. Bijgevolg is de EVP-fractie vastberaden om problemen aan te pakken zoals luchtvervuiling en milieubehoud om de noodtoestand rond de klimaatverandering dringend een halt toe te roepen. Dit is de belangrijkste investering waartoe wij ons kunnen verbinden voor onze kinderen.

Onder invloed van de COVID-19-pandemie kwamen de in de hele EU onder ongekende druk te staan en wij moeten grote inspanningen leveren om voor elk kind de volledige toegang tot kindvriendelijke gezondheidszorg veilig te stellen, inclusief kwalitatieve psychologische ondersteuning. Dit is cruciaal want na de huidige pandemie

⁹ Roma-enquête - Data in focus: Armoede en werkgelegenheid: de situatie van Roma in 11 lidstaten van de EU, Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, 2014

¹⁰ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-education-in-the-era-of-digitalisation>